

افکار و نظریه های اخلاق

چار گزینه تیلور در فلسفه اخلاق

حیدر شادی

شال جامع سوم ابان

می کنیم و با زبان، نسبت به ارزیابی معانی اقدام می کنیم. امیال و اهداف آنگاه که به تفسیر خلاقالنه عرضه می شوند، برخی اهمیت بیشتری از دیگران پیدا می کنند، یک میل شکوفا گشته مهمتر از میلی سطحی ارزیابی می شود. حتی برخی از امیال و اهداف به عنوان معیارهای اخلاقی عمل می کنند، لذا امیال و اهدافی که می خواهیم بر اساس آنها رفتار کنیم و معیارهای اخلاقی که تمیز می دهیم، در واقع منعکس کننده نوع شخصیتی است که من هستم و می خواهم باشم. به این شکل، ما با تفاوت کیفی امیال و اهداف مواجه هستیم. برخی از آنها برای زندگی انسان یا روش زندگی خود من مناسب تر هستند. اگر برخی امیال و اهداف ارزشمندتر هستند، می توان پرسید آنها کدامند؟ تأمل در ارزیابی امیال و اهداف به دو علت مهم بودن و تنوع گسترده و جدی ارزش ها ساخت است. تنوع ارزش ها رادر سه سطح می توان لحاظ کرد:

۱. یک فرد می تواند در مراحل مختلف زندگی خود، امور مختلفی را ارزش بداند و حتی ارزش های یک مرحله با هم متفاوت باشند.
۲. یک فرهنگ ارزش های مختلفی را برای ما عرضه می کند.

۳. فرهنگ های مختلف ملاک های متمایز و اغلب غیر متالانمی را ارائه می دهند. به عبارت دیگر، در درون زندگی فرد، بین افراد متعلق به یک فرهنگ و بین فرهنگ ها در خصوص امیال و اهداف تعارض و تنازع وجود دارد.

برای بیشتر مردم و در بیشتر فرهنگ ها معنای زندگی متعلق به خود فرد یاد مشارکت با حیاتی وسیع تر از خود فرد است. برخی معنی را در جزوی از خلقت خدا بودن یا زندگی مطابق دستورات خدا می دانند، برخی دیگر آن را در نزدیکی به طبیعت جست و جو می کنند و با شمول بیش تر، مردم معنی را در احساس تعلق به گروه یا گروهی یا جمعیتی خاص همچون خانواده، قبیله، حرفه، سنت، ملت و... می دانند.

بنابراین، معنی از آن اعیان نیست که در ارتباط با امیال و اهداف ما پیدا می کنند، بلکه چیزی است که آن را از امیال و اهداف خود می خواهیم. ما به شکل طبیعی بین زندگی معنی دار و مطبوع و زندگی بسی معنی فرق می گذاریم. چنان چه اگر تصور کنیم که بین معنای موجود در زندگی بالافعل ما و معنای زندگی بالقوه قابل حصول

شهرت چارلز تیلور به عنوان *فیلوف پیش رو معاصر*، ناشی از فعالیت او در حوزه های معرفتی گوناگون می باشد. او در محدودیت های رویکردهای مکانیکی در مطالعه رفتار انسان، نقش تفسیر و داوری های میان فرهنگی در علوم اجتماعی، مناسب معاصر فلسفه رمانیک آلمان و ارتباط خود و اخلاق به معنای وسیع کلمه به تأمل پرداخته است. تیلور متفکری عمده در حوزه های همچون نزاع لیبرالها و جامعه گرایان در شوری سیاسی می باشد و همین طور محور مؤثری در مباحثات چند فرهنگ گرایی، دموکراسی و سکولارسازی است. وی در تشخیص ملاحت های مدرنیته نیز پیش رو بوده است. نقش تیلور در این حوزه های به ظاهر متفاوت دنبال کننده مسیری معنی دار و به هم پیوسته است. نوشتار حاضر گزارشی از این تلاش از نقطه نظر اخلاق می باشد. به اختصار، پروژه فلسفی تیلور، معرفت شناسی این پروژه، «خود»، چهارچوب های گریز ناپذیر، اصالت، مدرنیته و ملاحت های آن را از دیدگاه تیلور بیان کرده و در پایان نکاتی ایضاحی و انتقادی مطرح خواهد شد.

الف) پروژه فلسفی تیلور

پروژه فلسفی تیلور بر محور ایده ای به شرح زیر می چرخد:

چون ما در این جهان زندگی می کنیم، محکوم به معنی هستیم. به این معنی که زندگی انسان بر اساس لایه های معنی تكون یافته است. این ایده به ظاهر ساده پی آمد های زیادی برای فلسفه و علوم انسانی دارد. ایده فوق الذکر اساساً به موریس مارلو - پونتی بر می گردد. یکی از فیلسوفانی که بیشترین تحسین تیلور را برآورده اند.

برای فهم پروژه تیلور باید سطوح مختلف معنی داری جهان را متمایز کنیم. گویا ابتدایی ترین مرحله معنی داری، ادراک است. آدمی مثل سایر حیوانات حوزه های معرفتی دارد که در آن ها برخی از امور از زمینه بازشناسی می شوند. این امر وقتی رخ می دهد که چیزی از عالم خارج به امیال و اهداف ما مرتبط باشد. به عنوان مثال وقتی که طعمه حیوان وارد حوزه حسی او می شود، بلند می شود. آن برای حیوان به عنوان منبع بالقوه ارضای نیاز گرسنگی معنی دار است. ما وقتی معنی یک عمل را می فهمیم که به نیاز یا هدفی از ما حاکم باشد. ما علاوه بر فهم معنای یک عمل، آن را تفسیر هم

می باشد. به نظر تیلور چنین مشکلاتی ناشی از معرفت‌شناسی طبعت‌گرایانه و تعیین آن به علوم انسانی است، در حالی که استدلال اخلاقی مبتنی بر گذار است. صحبت از برتری مطلق نیست، هدف اثبات برتر یکی بر دیگری است. عقل عملی معطوف به گذاره‌هاد مقایسه‌ای است. دل‌مشغولی اصلی استدلال اخلاقی عبارت است از نشان دادن این که این گذار فرآیندی است که به طور مستمر در جهت کاهش اشتباهات صورت می‌گیرد.^۳

تیلور در ریشه‌یابی برخی ملاحت‌های فرهنگ معاصر از جمله فردگرایی، عقلانیت ابزاری و استبداد نرم به نسبت‌گرایی متعدل می‌رسد

دیدگاه تیلور متفاوت از دیدگاه مدل تکلیفی است. در این دیدگاه، پرسش ما معطوف به این است که چه چیز معنی‌حقانیت می‌بخشد؛ سودانگاری، کانتی و لبرالیسم مصادیق این دیدگاه هستند، در حالی که تیلور معتقد است باید در اخلاق توجه معطوف به زندگی خیر باشد.

در خصوص ماهیت اخلاق و پژوهش اخلاقی، تیلور برخلاف رویه حاکم بر فلسفه اخلاق که به طور عمده محور هستند، بر این باور است که تعریف ماهیت زندگی مبتنی بر خیر نیز از اهداف پژوهش اخلاقی است. به نظر او، پیدایش نظریه‌های مبتنی بر حق محصول رشد اتمیم است. در اخلاق مبتنی بر حق، روابط با دیگران تنظیم می‌شود و در نتیجه، آنچه روابط ما را با خودمان تنظیم می‌کند، یعنی آنچه به زندگی معنی می‌بخشد، از پژوهش اخلاقی بیرون رانده شده است. تردیدهایی که اخلاق متجلد غرب بر این محور انداخته چهارچوب‌های اخلاقی را که به واسطه آن‌ها زندگی خود را معنی دار می‌سازیم، مشکوک ساخته است. نداشتن چهارچوب، سقوط به زندگی فاقد معنی است. نادیده انگاشتن این چهارچوب‌های اخلاقی به بحران اخلاقی جوامع غربی معاصر انجامیده است. هدف تیلور ارائه دفاعه‌ای به سود ضرورت چهارچوب‌هاست.

ب) افق‌های گریزناپذیر

در تصویر پروژه فلسفی تیلور، ملاحظه کردیم که معنی‌داری انسان و هستی هسته مرکزی سیستم فکری

برای آدمی شکاف بسیار است، ما بی‌شک به امید دست‌یابی به زندگی معنی دارتر تلاش خواهیم کرد. با مفهومی که ما از هدف ارزشمند حقیقی در ذهن داریم، می‌توانیم زندگی اطراف خود را ارزیابی کنیم و اشکال جایگزین نیز برای خود تصور کنیم. امکان دهنیت ما از زندگی برتر می‌طلبد که ما از طریق کمال‌های خاص همیشه امکان اندیشیدن درباره شکل برتر زندگی را می‌سر سازیم، همچون فلسفه، تحیل خلاق، تجربه گسترده و ارتباط با طبیعت یا عبادت و مناسک برای مؤمنین، نتیجه آن، زندگی بر اساس معیارهای برتر است.

پروژه فلسفی تیلور دارای یک جنبه سلبی و دو جنبه ایجابی است. جنبه سلبی آن نقد جهان‌بینی مدرن است که آن را طبیعت‌گرایانه می‌نامد، برای طبیعت‌گرایی بُعد معنو وجود آدمی در نهایت یک توهم است.

تیلور در جواب به تئوری طبیعت‌گرایانه می‌گوید که آن علی‌رغم پیشرفت‌های عظیمی که از قرن هفده داشت، چیزی برای جایگزینی تلقی زندگی انسان به عنوان معنی ارائه نکرده است، لذا برای برآوردن آن باید بحث فلسفی کنیم تا علمی. این بود وجه سلبی فلسفه تیلور.

نقد طبیعت‌گرایی منجر به پروژه ایجابی سازنده می‌شود که تیلور آن را انسان‌شناسی فلسفی می‌خواند. رویکرد استعلایی در شناخت آدمی و ضرورت لحاظ معنی در انسان‌شناسی و تاریخیت معنی، دو مبنی وجه ایجابی پروژه تیلور است. به نظر تیلور جواب به چگونگی معنی، امری تاریخی است. نظمی که معنی در آن ظاهر می‌شود و به طور تاریخی مشروط است و لذا به طور تاریخی متغیر. این دو اصل به تیلور کمک می‌کند که ساختار تحقیقات خود برای یافتن معانی خاص را که در شکل دهی به هویت مدرن مؤثر هستند، در اختیار گیرد.^۱

تیلور در ریشه‌یابی برخی ملاحت‌های فرهنگ معاصر از جمله فردگرایی، عقلانیت ابزاری و استبداد نرم به نسبت‌گرایی متعدل^۲ می‌رسد. وی ابراز تأسف می‌کند که تحصیل‌کرده‌های کشورهای غربی به خودشان حق ارزیابی سیستم ارزشی دیگران را نمی‌دهند و در نهایت، معتقدند که هر کس ارزش‌های زندگی خاص خود را دارد و این اظهارات ناشی از اعتقاد به نوعی نسبت‌گرایی

پروژه فلسفی تیلور دارای یک جنبه سلبی و دو جنبه ایجادی است. جنبه سلبی آن نقد جهان‌بینی مدرن است که آن را طبیعت‌گرایانه می‌نامد

او از چهارچوب‌های اخلاق در قالب ارزیابی‌های قوی دفاع می‌کند. منظور از ارزیابی‌های قوی، ارزیابی‌هایی است که مشتمل بر تمیز خوب از بد، بهتر از بدتر است که آن‌ها مستقل از نیازها و خواسته‌ها یا گزینش‌های ما هستند و معیارهایی برای قضاوت درباره گزاره‌هارا به ما می‌دهد. این ارزیابی‌ها جزو اساسی زندگی ما انسان‌هاست و برای هویت فردی ما ضروری هستند. زندگی در چنین افق‌های قوی، سازنده عمل انسانی ما هستند. او اعتقاد به اخلاق عینی را غیرقابل فرار می‌داند.

(ج) خود مدرن

قبل‌آگفته شد که دغدغه مهم تیلور هویت انسان مدرن و فقدمان معنی در او بوده است. کتاب سرچشمه‌های خود در واقع گاهشمار تکون هویت انسان مدرن است. به اعتقاد تیلور، فلسفه اخلاق مدرن و بیش‌تر مدرنیته دچار یک خلط و توهمند عیم مفهومی است. به نظر او، برای روشن‌سازی فکر خویش در دو حوزه «خود»‌ها و ارزش‌هایمان در عصر مدرن، ما باید جریان تاریخ عقلی را که به این بحث‌ها منتهی شده است بفهمیم. وی معتقد است که فلسفه اخلاق مدرن مبتنی بر مفهومی بررهنه از «خود» بوده است که به کلی از اهمیت ارزش‌های قوی برای هویت غفلت کرده است. منظور او از ارزش‌های قوی، ایده‌آل‌هایی است که حیات و زندگی را برای ما ارزشمند و قابل قبول می‌کنند. به نظر تیلور، چون فلسفه مدرن از اعتراف به اهمیت این ایده‌آل‌ها سر بازمی‌زند، در رویکرد به مشکلات اخلاقی دچار خلط و اشتباه شده است.

تیلور با ربط دادن شروع این شک وجودی به فردگرایی، به عمد، موضوعاتی را که توسط مخالفان مدرنیته همچون آلان بلوم^۴ و کریستوفر لش^۵ طرح شده‌اند بازگویی می‌کند. آن‌ها عصر فردگرایی را محصور در نسبت‌گرایی ارزشی می‌دانند که ناچار منتهی به فرهنگ خودشیفتگی می‌شود. تیلور مخالفان را به خاطر محکوم کردن مطلق فردگرایی قبول نمی‌کند و بر عکس آن‌ها تأکید مدرنیسم را بر فردگرایی که ایده‌آلی ارزشمند را فراهم می‌آورد، پاس می‌دارد. به نظر او، فردگرایی به رشد ایده‌آلی به نام اصالت کمک کرده است که به هر در

تیلور می‌باشد که آن را فیلسوف مورد علاقه‌اش، موریس مولوپتی، صورت‌بندی کرده بود. بر این اساس مامحاکوم به معنی هستیم و دست یابی به این معنی برای انسان مدرن تنها در قالب افق‌هایی خاص می‌سور است؛ افق‌هایی که از انسان مدرن دریغ شده است. در یک چهارچوب و افق است که می‌توان به تعیین آنچه خوب است و باید انجام پذیرد یا باید از آن حمایت کنیم یا مخالفت کنیم دست زد. این دیدگاه در مقابل فرض طبیعت‌گرایانه است که وجود چهارچوب‌ها را ضروری نمی‌داند. فرضی که بر مفهومی متفاوت از فردیت انسانی استوار است. بر این اساس چهارچوب‌های وسیله‌ما ابداع می‌شوند.

جهت‌گیری انسان به خیر نشان‌گر یکی از مهم‌ترین مشترکات انسان‌هاست که آن‌ها نیاز دارند در تعامل با چیزی باشند که در نظر آن‌ها خیر و دارای اهمیتی بسیار و ارزشی بینایی است.

تیلور علیه تفسیری از پژوهش اخلاقی می‌بردازد که بر طبق آن خیرها و ارزش‌ها به مثابه طرح‌هایی هستند که از جانب مادر دنیابی که فی نفشه بی طرف شمرده می‌شود، افکننده می‌شوند؛ حال چه آن‌ها را اموری بدانیم که می‌توانیم تحت نظارت آزادانه خود بیاوریم یا آن‌گونه که زیست‌شناسان اجتماعی معتقدند کاملاً جبری باشند.

ما افزون بر شناخت خیرهای بزرگ می‌توانیم به شناخت خیرهای بزرگ دست یابیم که نه تنها مهم‌تر از خیرهای دیگر هستند، بلکه بدلید آورنده منظری هستند که از ورای آن باید این خیرهای مورد ارزش‌یابی و داوری فرار داد.

شناخت یک خیر بزرگ به جای خیر بزرگ دیگر، سرچشمه‌نش است. در برابر این نتش دو نوع استراتژی وجود دارد؛ رد و انکار هرگونه خیر بزرگ می‌باشد همه خیرها. قبل‌آگفته شد که چنگونه تیلور این جاراه سومی را اختیار می‌کند.

تیلور بار د فردگرایی افراطی در امر معنی معتقد است که عدم اعتراف به چهارچوب‌های مستقل معنی و تأکید بیهوده بر امر گزینش، منجر به سطحی و سنجکساری افق‌های معنی می‌شود.

تیلور چهارچوب‌های اخلاقی را گزینناظر می‌داند.

هردر، فیلسوفی که تیلور فکر می‌کند اهمیت او از دید فیلسوفان معاصر مغفول مانده است، شارح مهم ثوری اصلت محسوب می‌شود

هردر، فیلسوفی که تیلور فکر می‌کند اهمیت او از دید فیلسوفان معاصر مغفول مانده است، شارح مهم ثوری اصلت محسوب می‌شود، او می‌گفت «نلای درونی هر کدام از ما، برای گفتن، حرف منحصر به فرد خود را دارد. من نباید زندگی خود را با مقتضیات خارجی وفق دهم. شیوه و مدل حیات خود را باید در درون خودم جست و جو کنم». وی این تدوری را به سطوح جمعی نیز تعیین داد و قائل به روح و شخصیت اصیل هر ملت شد. بر این اساس، او آلمان را از اقتباس فلسفه و فرهنگ روشن‌گری فرانسه برحدار داشته و از آن خواست که به جای تقلید از روشن‌گری فرانسه، برای دست‌یابی به پیشرفت مادی و معنوی، در هویت خودشان کنکاش کنند.

تعیین هویت به تعییر هردر دریافتمن آن طریق‌های است که شخص را از دیگران متمایز می‌سازد. به نظر تیلور هردر روشنی به کلی متفاوت در تفکر درباره زبان و معنی را بنیان نهاد.

هگل به نظر تیلور کسی است که عهده‌دار ترویج ایده‌های فیلسوف هم‌وطن ناشناخته خود، هردر، گشت. وی ثوری بیان گروانه را ملهم از هردر ابراز داشت.

اکزیستانسیالیسم

دوره دیگر طرح ثوری اصلت، فلسفه اکزیستانسیالیسم است. کرکگارد می‌گفت: «هر شخص در وجود فرد خویشتن باید حقیقتی سراپا شخصی و سوبیکتیو را دریابد و درک کند».^۷

از هایدگر می‌آموزیم که «وجود دو حالت ممکن دارد؛ اصیل و نااصیل. فحوای کلی تفکر وی نشان دادن وجود نااصیل به صورت حالتی است که به کمک فلسفه می‌توان از آن رهایی یافت.» به نظر هایدگر تن دادن به ایفای نقش انسان کلی^۸ به معنای زیستن به گونه‌ای غیراصیل است.

هایدگر مرگ‌اندیشی را راهی زندگی اصیل می‌داند. «راه دست یافتن به وجود اصیل، تلقی زندگی همچون جریانی است که به جانب مرگ می‌رود، تنها در صورتی که تحت تأثیر نلای و جهان، با عزم و اراده، مرگ را به مثابه امکان منحصر به فرد خویشتن پذیراً شویم، اصیل بودن خاص خود را به دست خواهیم آورد. در این

بر می‌گردد و در واقع، ایده‌آل زندگی برتر را که می‌بینی بر تعییز بین آنچه که می‌خواهیم و آنچه که باید بخواهیم است، ایجاد کرد.

تیلور در تعریف هویت آدمی با هر دو نحله طبیعت‌گرایان پوزیتیویست و سوبیکتیویست‌ها مخالف است. به نظر او آن‌ها هر دوازده ماهیت معنی دار بودن هویت آدمی غافل بوده‌اند، در حالی که عنصر معنی در تبیین هویت آدمی تحلیل ناپذیر است.

د) اصلت

۱. پژوهش ثوری اصلت معنای لغو و اصطلاحی

Authenticity که در فارسی به اصلت و گاه خودبودگی ترجمه می‌شود، در اصل از کلمه یونانی آوستنس اخذ شده است. آوستنس کسی است که امور را برای خودش انجام می‌دهد نه برای دیگران و او مرتكب واقعی کردار است. به این معنی که او رفتار را از شخصی دیگر تقلید نمی‌کند و یا به خاطر شخصی یا چیزی دیگر انجام نمی‌دهد. با این حال، شاید بتوان گفت که اولین بار در رمان‌نیسیم قرن هیجده بود که آوستنس اهمیت جدی اخلاقی یافت.

رمان‌نیسیم

ثوری اصلت قائل به نوعی قوه درونی تمیز قضاوت اخلاقی بوده و مشخصاً در تقابل سا مکتب‌های سوبیکتیویسم و نفع‌گرا می‌باشد. این اخلاق، مرجعیت خدا، طبیعت و صرف گزینش را درکرده و درون آدمی را منبع و ملاک ارزیابی اخلاقی می‌شناسد. یکی از نکات مهم مکنون در این ثوری تحول شگرف در منبع بوده که گمان می‌رفت ارتباط با آن، قوه تمیز اخلاقی را در آدمی ایجاد می‌کند. این منبع به درون انسان مبدل گشت. منبعی که باید در تعامل مستمر با آن باشیم، در عمق درون ما قرار دارد.

روس از اولین افرادی بود که از این رخداد خبر داد. روسو توجه به ندای طبیعت درونی را بیاد آور شده و رستگاری اخلاقی را در ایجاد ارتباط با اعماق وجودی دانست.

هنگام در اصل، بودن چهره خود را برای خویشتن آشکار خواهد ساخت و دیگران را در کنار خویشتن به جانب وجود اصیل اعتلا خواهیم داد.^۹

زندگی اصیل به بیان دقیق‌تر آن نحوه از زندگی است که در آن حاضریم مسنویت کامل هر آنچه را که از ما سر می‌زند پذیریم. ما هیچ وقت راضی خواهیم شد که بگوییم «این کاری است که همگان می‌کنند». یا «جامعه آن را می‌طلبد». حتی اگر هر دوی این‌ها درست باشند، دلیلی برای انجام کار مورد نظر نخواهند بود. در این نوع زندگی

اصیل یا خویشتن خویش بدل شود.

جهان همواره چیزی است که من با دیگران در آن شریک هستم، ولی این دیگران خود بدل به موانعی بر سر راه رسیدن دازاین به وجه اصیل وجودش می‌شوند.

تاریخیت، مسیری که دازاین باید طی کند، یکی دیگر از جووه مهم اصالت است و دازاین وجود اصیل خود را بنابر امکان‌های ملهم از سنت تعیین کرده و خویشتن را طرح ریزی می‌کند.

فرارا^{۱۰} نویسنده کتاب «مدرنیته و اصالت»^{۱۱} جمع‌بندی خوبی از پیشیه اصالت ارائه داده است. وی بعد از ذکر وجود برخی از اختلافات بین قائلین به اصالت از روسو تا هایدگر، اشتراکات آن‌ها را در سه مورد لیست می‌کند.

وجه اشتراک اول آن‌که آن‌ها مفهومی از انسان را مفروض می‌گیرند که بر اساس آن، قابلیت یک فرد ویژگی بسیاری این اوتست. روسو این مفهوم را در روان‌شناسی اخلاقی، کرکگار در تأملات خود در زندگی اخلاقی و احساسی و نیجه در شخصیت پرداری زرتشت و هایدگر در تعریف دازاین آورده‌اند.

ویژگی مشترک دوم قائلین به اصالت آن است که همه آن‌ها مدرنیته غرب را از نقطه‌نظر اصالت نقد کرده‌اند. آن‌ها تمدن غرب را متمهم به تفرد انسان می‌کنند. این اتهام نزد روسو با اصطلاح تولید اجتماعی رفاقتی، نزد کرکگار با مطالعه مفروضات وجود تقابل اخلاقی و پیش نیجه در قابل نقد مانع فرهنگی نیروهای دیونوسيوسی و نزد هایدگر در قالب غفلت از سؤال از وجود در متافیزیک غرب آمده است.

و نکته مشترک سوم آن‌که آن‌ها همه بر رابطه اخلاق و خودشکوفایی تأکید می‌کنند. این امر در تفکر روسو به طور غیر مستقیم در *The New Heloise* نزد کرکگار از طریق تأکید او بر موضوع خود-گریش و پیش نیجه در عمل *Sickness unto death* و از خلاق نقد او بر *Naïve Universalism*^{۱۲} اخلاق غربی در تبارشناسی اخلاق و پیش هایدگر از خلال تمیز بین انسان متعارف و وجود اصیل بیان گشته است.^{۱۳}

۲. تئوری اصالت از دیدگاه تیلور اخلاق اصالت برای تیلور شاخه اخلاقی فلسفه‌ای است

تیلور در تعریف هویت آدمی با هر دو
نحله طبیعت‌گرایان پوزیتویست و
سوبرکتویست‌ها مخالف است

دیگران تنها به صورت بخشی از صحنه‌آرایی، بخشی از آن وضعیت بشری که هر یک از ما باید داوطلبانه به آن تن دهیم ظاهر می‌شوند. در این دیدگاه نوعی قهرمان‌باوری وجود دارد و رنگ و بوی انسانیت یا مردم‌دوستی در آن بسیار کرم‌رنگ است.

البته باید یادآور شد که هایدگر مکرراً به ارزشی نبودن فلسفه‌اش تصریح می‌کرد و اصیل و ناصیل را به طور عمدۀ به عنوان وجود و جووه وجودی انسان آورده است. او کل متافیزیک را با اشتمال بر اخلاق حاصل دوری انسان از وجود تلقی می‌کرد، لکن برخی دوری گزینی او را از اخلاق ناموجه دانسته‌اند.

خاستگاه فلسفی هایدگر مسئله سوبره دکارتی است. به نظر او شکافی که با دکارت بین انسان به عنوان سوبره و آگاهی، با جهان خارج و طبیعت به عنوان ازه افتاد، یک انحراف وجودشناختی است تا اخلاقی و در صورتی که انسان بتواند از این بیگانگی برهد، سؤالات اخلاقی او نیز بر طرف خواهد شد. به نظر هایدگر، هر کس باید خودش به سؤال از معنی زندگی جواب دهد و به این معنی او دارای نظام اخلاقی نیست. وی در نامه‌ای درباره انسان‌گرایی، به صراحت اخلاق را در کنار منطق و متافیزیک از جمله مواردی دانست که فقط زمانی مطرح می‌شوند که رابطه انسان با هستی ناروشن باشد. در نظام فکری او اخلاق به هستی‌شناسی فرو کاهش پیدا می‌کند. بخش اول هستی و زمان به طور عمده، صرف دغدغه انسان منفرد است، چگونه دازاین می‌تواند به موجودی

**بر اساس اخلاق اصالت، هر موجود استعداد منحصر
به فرد خود را دارد که باید کشف کند. هر فرد هویت
خاص خود را دارد که باید تعریف کند**

به نظر تیلور، رواج نسخه بدل اصالت را نباید به اموری همچون سنتی اخلاقی و خودمحوری تقلیل داد، چراکه سنتی اخلاقی همیشه بوده است. باید دنبال چیزی باشیم که مخصوص عصر ما است. ما انسان‌های مدرن احساس می‌کنیم که به خودشکوفایی فراخوانده شده‌ایم. گویا در صورت نپرداختن به خواسته‌های خود عمر مان را تلف کرده‌ایم.

تیلور معتقد است که یک ایده‌آل اخلاقی قوی در این میان وجود دارد و آن صادق بودن نسبت به یکی به معنای دقیق مفهوم مدرن اصطلاح می‌باشد که لیونل تریلینگ^{۱۳} دو دهه پیش در کتاب مؤثر خود تحت عنوان «صداقت و اصالت»^{۱۴} بیان کرده است.^{۱۵}

به نظر تیلور، در پیدایش نسخه تحریف‌شده اصالت، سویزیکتیویسم اخلاقی و متداول‌وزی پوزیتویستی و متافیزیک ارسطویی تأثیر داشته است. به کارگری متداول‌وزی پوزیتویستی در علوم اجتماعی عامل ظهور خودشیفتگی است. این مدل از پرداختن به ایده‌آل‌های اخلاقی اجتناب می‌کند و گرایش دارد که در تبیین مسائل اخلاقی به عواملی مفروض که به طور عمیق و جدی در این زمینه ریشه دارند، متوصل شوند. به نظر تیلور، باگذار زمان این عنصر ارزشمند از بین رفته و ایده‌آل اصالت ملوث شد. ملاک عینی که ما باید بر اساس آن زندگی کنیم، جایش را به ایده پوج و توخالی گزینش به عنوان ارزش فی نفسه داد. بی‌معنایی گزینش فی نفسه از آن جهت است که من برای این که بدانم گزینش من ارزشمند است باید به معیاری مستقل و به افقی معنوی اعتراف کنم. در غیر این صورت اتمام گزینش‌ها مساوی خواهد بود.

ملالت‌های مدرنیته

تفسیر گوناگون، جانبدارانه با منتقدانه از مدرنیته صورت گرفته است. منتقدان، مدرنیته را فاقد بنیادهای اخلاقی مشروع و مبتنی بر فردگرایی، علم‌گرایی و لذت‌گرایی ارزیابی می‌کنند. آن‌ها مدرنیته را سمبول افول و انسحطاط آدمی محسوب می‌کنند. در عین حال، به نظر طرفداران، مدرنیته دستاوردهای زیادی از جمله آزادی داشته که

که او آن را در کتاب «هگل و جامعه مدرن بیان گر وی» نامیده است. این نه یک فلسفه بلکه رهیافتی معنوی و نجات‌بخش است.

بر اساس اخلاق اصالت، هر موجود استعداد منحصر به فرد خود را دارد که باید کشف کند. هر فرد هویت خاص خود را دارد که باید تعریف کند. خود این فرد می‌تواند امکانی وجودی به وجود آورد که در غیر این صورت هستی فاقد آن می‌شود. اخلاق اصالت می‌گوید «آنچه که می‌خواهی باش».

در این اخلاق خود مسئولیت دارد، مسئولیتی که از ماهیت خود ناشی می‌شود چون خود امری مقدر و معین نیست، بلکه چیزی است که باید از خلال فعالیت اصیل تعریف گشته و تکون یابد.

به نظر تیلور، تئوری اصالت در فرهنگ معاصر به صورتی تحریف‌شده مورد استفاده قرار گرفته است و این منجر به رشد جریان‌های فردگرایی در ساحت اخلاق مدرن گشته است. براساس نسخه تحریف‌شده گفته می‌شود که هر فرد حق دارد سبک و شکل زندگی خود را با توجه به تلقی خود از آنچه که واقعاً برای او مهم و ارزشمند است، اتخاذ کرده و دنبال کند. مردم فراخوانده می‌شوند که با خودشان صادق بوده و در صدد شکوفایی خود بروانند، اما آنچه محتوای این خودشکوفایی را تشکیل می‌دهد باید بدهد. در نهایت، توسط خود فرد تعیین می‌شود. هیچ کس نمی‌تواند و نباید تلاش کند که این محتوار ادیکته کند.

تیلور تلاش می‌کند ضمن کنکاش در هویت آدمی با ارائه قراتنی درست و تا حدی جماعت‌گرایانه از ایده‌آل اصالت افق‌های معنی از دست‌رفته را دوباره به جامعه و انسان مدرن سازگر داند. به نظر تیلور دیوالوژیک و محاوره‌ای بودن یکی از خصوصیات بنیادین حیات آدمی است. وقتی که می‌خواهیم آنچه راکه ما را تعریف می‌کند، بفهمیم باید برخی معانی را به عنوان زمینه پیذیریم. اشیا در قبال زمینه‌ای از معقولیت معنی می‌یابند که تیلور آن را افق می‌نامد. مراد از زمینه‌ای از معقولیت، تاریخ، محیط و وضعیت است که در آن قرار داریم، چنان‌چه سارتر هم قبول داشت که باید به وجود پیشینی افقی و اهمیت پیشینی برخی امور تن داد، والا به پوچی می‌رسیم.

می تواند توالي منفی مدرنیته را قابل تحمل کند.
تیلور بر آن است که هر دو دیدگاه در اشتباهند. به نظر او، مدرنیته واجد بنیاد اخلاقی به نام اصالت است که می توان آن را با بازخوانی پشتونه اخلاق مدرنیته ساخت. انسان مدرن یعنی انسانی که آزاد، منفرد، عقلانی و سکولار است، با افسون زدایی از نظام کیهانی و اجتماعی متقدم متولد شد. به این ترتیب، سرچشممهای معنی خشکیده شد و افق‌های معنی تنگ، سطحی و محدود شدند. رمانیتیسم تقلایی برای بازگرداندن معنی، البته

فصل اول: سه ملالت مدرنیته

در ابتدای فصل مراد از ملالت بیان می‌شود. منظور از ملالت مؤلفه‌هایی از فرهنگ و جامعه معاصر است که مردم درخصوص آن‌ها احساس خسaran و زوال دارند. محدوده زمانی این خسaran دهه‌های اخیر و گاه چند سده اخیر را شامل می‌شود. کتاب «اخلاق اصالت» تلاش مجданه جهت دست‌یابی به راهی برای رفع این ملامت‌ها می‌باشد. اولین منبع نگرانی فردگرایی است. اگرچه فردگرایی از نگاه بیشتر مردم بهترین دستاورده تمدن غرب محسوب می‌شود و حتی بسیاری فکر می‌کنند که هنوز فردگرایی کامل نشده است و سیستم‌های اقتصادی، الگوهای زندگی خانواده و مقاومیت سنتی سلسله مراتبی،

به نظر تیلور اگرچه انسان مدرن با بحران معنی مواجه است، لکن این بحران الزاماً مشروعیت مدرنیته را نمی‌کند

منهای متافیزیک، به کالبد انسان عقل‌ابزار روشن گر بود. به نظر تیلور اگرچه انسان مدرن با بحران معنی مواجه است، لکن این بحران الزاماً مشروعیت مدرنیته را نمی‌کند، چراکه آن ذاتی مدرنیته نبوده و حاصل سوء‌فهم رخداده در بنیادهای اخلاقی مدرنیته می‌باشد.

از سوی دیگر، تیلور معتقد است که نزاع در گرفته بین هواداران و متقاضان مدرنیته نزاعی گشگ می‌باشد و به اصطلاح، محل نزاع منفع نیست و طرفین، فهم درست و مشترکی از موضوع نزاع ندارند. متقاضان مدرنیته قرائتی نادرست از اخلاق اصالت را نقد می‌کنند که متنهای خودشیفتگی، نسبت‌گرایی معتدل و فردگرایی افراطی است.

گزارشی از فصول ده گانه کتاب «اخلاق اصالت»
تیلور در کتاب اخلاق اصالت، که در ده فصل و صد و چهل صفحه تنظیم شده است، بعد از بیان سه ملالت مهم مدرنیته، فردگرایی، عقلانیت ابزاری و استبداد نرم، آن‌ها را حاصل برداشتی سویژکتیو از ایده‌آل اصالت معرفی کرده و سپس به بیان تلقی خود از این ایده‌آل می‌پردازد. در ادامه وی ضمن تبیین ضرورت و اهمیت وجود افق‌های معنی، راه کارهای لازم جهت خروج از بحران معنی را برای جامعه مدرن ارائه می‌دهد. در ادامه این مقاله گزیده‌ای از مطالب مطروحه در فصل‌های ده گانه آورده می‌شود و در پایان برخی نکات ایضاحی و انتقادی طرح خواهد شد.

آیا سرمان کلاه نرفته است؟

افسون‌زدایی از جهان با پدیده در دنیاک عقلانیت ابزاری پیوند خورده است. منظور من از عقلانیت ابزاری، نوعی عقل‌گرایی است که طبق آن ما بیشترین کارکرد اقتصادی ابزارها را برای هدفی مشخص محاسبه می‌کنیم و بیشترین سود و کمترین ضرر ملاک موفقیت‌تان است. نگرانی از عقلانیت ابزاری از آن جانشی می‌شود که اموری که باید با ملاک‌های دیگر ارزیابی شوند، از حیث سودآوری مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. مردم از فقدان

هنوز آزادی ما را بیش تر از آن محدود می‌کنند که بتوانیم خودمان باشیم، ولی بیش تر ما هنوز در این خصوص مردد هستیم. آزادی مدرن با راه‌شدن ما از افق‌های اخلاقی پیشین به دست آمد. مردم قبل از خود را بخشی از نظامی وسیع تر می‌دیدند. در این زنجیره وجود، انسان‌ها به همراه فرشتگان، موجودات آسمانی و مخلوقات زمینی در جایگاه مناسب خود تصویر می‌شدند. این نظم و سلسله مراتب در جامعه بشری هم معنکس می‌شد. مردم معمولاً در موقعیتی از پیش تعیین شده، در نقش و جایگاهی که مناسب آن‌ها بوده قرار می‌گرفتند، جایگاهی که روی گردانی از آن تقریباً ممکن نبود. آزادی مدرن از طریق بی‌اعتبار ساختن چنین نظام‌هایی بود که پا به عرصه گذاشت، اما نظام‌های مذکور در عین حال که ما را محدود می‌ساختند، به جهان و فعالیت‌های اجتماعی ما معنی می‌دادند. اشیایی که مرا احاطه کرده بودند، صرفاً مواد خام یا ابزارهایی برای پروژه‌های ما نبودند. معنی و مفهوم خاص خود را داشتند که از جایگاه خاچ‌شان در زنجیره وجود ناشی می‌شد. بی‌اعتبار ساختن چنین نظام‌هایی که افسون‌زدایی^{۱۷} نامیده شده است، عرصه را بر معنی تنگ کرده است.

اصطلاح افسون‌زدایی را ماکس ویر^{۱۸}، برای توصیف شرایط معنی حاکم بر انسان و جامعه مدرن به کار برد و رایج نمود. جوامع غربی که با مدرنیتی به پیشرفت‌های فنی و عقلی متنابهی دست یافتند در مقابل آن، هزینه‌های نیز متحمل شدند؛ آزادی مدرن تنها از خلال معنوع شدن نهایات قدیم نظام کیهانی به دست آمد. نظام کیهانی که در ساختار سلسله مراتبی آن‌آدمی با قرار گرفتن در رأس هرم، اشرف مخلوقات محسوب می‌شد و به این ترتیب، احساس معنی و اهمیت می‌کرد. در اثر آزادی مدرن انسان‌ها از جایگاه ستی خود جدا شده، معلق مانده و دچار بی‌معنایی شدند. البته برخی را اعتقاد بر آن است که اگرچه دنیای افسون‌شده توهی می‌بیش نیست، ولی نوستالژی جدی نسبت به آن طبیعی است چراکه دل‌گرم‌کننده و اطمینان‌بخش است، ولی مسئله پیچیده است. درست است که ما مدرن هستیم و دیگر به نیروهای متافیزیکی محافظت و مراقب آدمی اعتقاد نداریم یا دیگر تابو و توتم نداریم، ولی با این حال، از خود می‌پرسیم که

اصطلاح افسون‌زدایی را ماکس ویر برای توصیف شرایط معنی حاکم بر انسان و جامعه مدرن به کار برد

پویایی، عمق یا غنی در محیط انسانی صحبت می‌کنند. سومین ملاحت مهم مدرنیته که به طور عمده معلوم دو مسلمات اول است، استبداد نرم می‌باشد. سازمان‌ها و ساختارهای جامعه صنعتی - تکنولوژیکی، انتخاب‌های ما را به شدت محدود می‌کنند. جامعه‌ای که در آن انسان‌ها خود را فرهنگی می‌دانند که در درون‌های اشان خلاصه شده‌اند، تنها تعداد بسیار اندکی مایلند که به طور فعال در حیات سیاسی مشارکت کنند. این وضعیت آغازگر خطر شکل جدید و مدرنی از استبداد است که توکویل^{۱۹} آن را استبداد نرم می‌نامید.

اگر در سه ملامت مذکور تأمل شود متوجه می‌شویم که نگرانی اول در ارتباط با چیزی است که تبلور آن را در دست دادن معنی و محو شدن افق‌های معنی و خلاصه می‌نامد. دومی درباره انحطاط غایبات و اهداف به خاطر عقلانیت ابزاری است و سومی درخصوص از دست دادن آزادی است.

تبلور در پایان فصل اول یادآور می‌شود که وی صرفاً نگرانی‌هایی را که توسط برخی نویسنده‌گان ذکر شده‌اند، بیان داشته است واقعیت آن است که هیچ گونه توانقی در خصوص این‌ها وجود ندارد. افاده زیادی هستند که طرح این مباحث را درست نمی‌دانند. برخی از هواداران مدرنیت و عقلانیت ابزاری، معتقدان این امور را مترجم و تاریک‌اندیش دانسته و آن‌ها را متهمن به نفی مزایای علمی می‌کنند و برخی نیز با تعبیری همچون زمانه منحط و استدال روح، خواستار کنار گذاشتن جدی عوامل

روشن فکران در قبال پدیده افسون‌زدایی دو موضع گرفتند؛ برخی به مزایای آن همچون آزادی و شفافیت اشاره کردند و برخی بر هزینه کلان آن تأکید کردند

فراخوانده می‌شوند تا با خود صادق بوده و در صدد شکوفایی خودشان برآیند، اما محتواهای خودشکوفایی در نهایت، توسط خود فرد تعیین می‌شود. این تفکر که در کتاب‌هایی همچون «تناقضات فرهنگی کاپیتالیسم»^{۲۴} اثر دانلیل بل^{۲۵} «فرهنگ خودشکوفایی»^{۲۶} و «خود حداقل»^{۲۷} اثر کریستوفر لش و... مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند. آن نوع از فردگرایی است که بر خود متتمرکز شده و مستلزم از نظر دور نگه داشتن مسائل و دغدغه‌های مهم‌تر، از نوع دینی، سیاسی و تاریخی است، لذا در سایه آن زندگی سطحی و تنگ می‌شود. تیلور آشکارا با نسبیت‌گرایی مخالفت کرده و آن را بسیار خطرناک معروفی می‌کند. با این حال، بادآور می‌شود که پشت این خودشکوفایی سطحی، ایده‌آل اصالت حقیقی وجود دارد که تاکنون مغفول مانده است. این ایده‌آل صادق بودن به خود به معنای دقیق کلمه است. لیونل تریبلینگ در دهه پیش در کتابی تحت عنوان «اصالت و اصالت» آن را شناسایی و از آن دفاع کرده است.

تیلور در ادامه می‌گوید «منظور من از ایده‌آل اخلاقی تصویری است از آنچه که شیوه بهتری از زندگی می‌باشد، به شرطی که بهتر نه به عنوان آنچه که می‌خواهیم یا نیاز داریم، بلکه به معنای آن چیزی اخذ شود که می‌گوید ما چه چیزی باید بخواهیم.»

تیلور تذکر می‌دهد که رواج نسخه بدл و غیرواقعي اصالت را باید به اموری همچون خودمحوری و سنتی اخلاقی تقلیل دهیم، چراکه سنتی اخلاقی همیشه بوده است. ما باید دنبال علیٰ باشیم که مخصوص عصر ماست. ما انسان‌های مدرن احساس می‌کنیم به امر خودشکوفایی فراخوانده می‌شویم، گویا در صورت نپرداختن به خواسته‌های خود عمرمان را تلف کرده‌ایم.

تیلور بر آن است که عواملی همچون سویزکوتیسم اخلاقی و متداولوژی پوزیتیویستی در علوم اجتماعی، در پنهان ماندن ایده‌آل اصالت واقعی تأثیر داشته‌اند. در متداولوژی پوزیتیویسم علوم اجتماعی سعی می‌شود در تبیین امور به ایده‌آل‌های اخلاقی توجه ذاتی نداشته و همه آن‌ها را در ارتباط با تحولات اجتماعی همچون شیوه تولید، الگوهای صرف، امنیت، ثروت رفاه و... بینند.

ملالت‌های فوق الذکر هستند.

تیلور مدعی است که هر دو گروه در اشتباهند، ولی وی در صدد اتخاذ موضعی میانی به معنای توازن بین معایب و محسان یا اخذ محسان و طرد معایب نیز نیست. مسئله این نیست که برای نتایج ایجابی باید چه بهایی از عوارض منفی آن پرداخت، مهم آن است که این پیشرفت‌های چگونه می‌توان به سوی عظیم‌ترین هدف هدایت کرد و از لغرض در اشکال پست اجتناب کرد.

فصل دوم: منازعه گنگ

تیلور در فصل دوم تحت عنوان منازعه گنگ^{۲۸} در صدد بیان این مطلب است که منازعه درگرفته بین متقدان و هواداران مدرنیته در اثر سوء فهم بنیاد اخلاقی حقیقی مدرنیته می‌باشد. روشن فکران در قبال پدیده افسون‌زدایی دو موضع گرفتند؛ برخی به مزایای آن همچون آزادی و شفافیت اشاره کردند و برخی در مقابل بر هزینه کلان آن تأکید کردند. گروه اول که همان لیبرال‌ها هستند، می‌گویند «رنج و مشقت خودآگاهی مدرن هر چه باشد، ما با پشت سر گذاشتن دنیای افسون‌زده به بلوغ فکری خود رسیده‌ایم.» مخالفان پروسه روشن‌گری نیز چه محافظت کاران باشند، چه نیجه‌های ها و چه هر منو تیسین‌های هایدگری می‌گویند «ما چیزی جز روح آسوده و منحط نمی‌بینیم.»

به نظر تیلور، بنیاد اخلاقی واقعی یعنی اصالت در این نزاع درست تبیین نشده است. در این فصل تیلور سعی دارد نسخه بدل و نادرست ایده‌آل اصالت را که عامل گنگ بین متقدان و هواداران مدرنیته است، بازگویی کند تا زمینه را برای ارائه تلقی خود از نسخه حقیقی ایده‌آل اصالت را در فصل‌های بعدی فراهم آورد. به نظر تیلور، نسخه‌ای تحریف شده از ایده‌آل اصالت بعد از سال‌های ۱۹۶۰ در بین شهر و ندان غرب شایع شده است. در این نسخه گفته می‌شود «هر کس آزاد است، هدف و سبک زندگی خود را انتخاب کند و در این مخصوص هیچ‌گونه اجباری نباید در میان باشد.» تیلور که این ایده را نسبیت‌گرایی متعدل در ساحت معرفت‌شناسی و لیبرالیسم خنثا^{۲۹} در ساحت سیاسی می‌نامد، نوعی سطحی نگری ارزیابی می‌کند. در این طرز تفکر، مردم

به نظر تیلور ارزش اصالت بستگی به آن دارد که مستقل از اراده من امری ممتاز و معنوی وجود دارد که به زندگی من شکل می‌دهد

فصل سوم: سرچشمه‌های اصالت^{۲۶}

در فصل سوم تحت عنوان سرچشمه‌های اصالت، مفهوم اصالت تعریف و تبیین شده و منابع آن بیان می‌گردد. اصالت برای تیلور شاخه اخلاقی فلسفه‌ای است که او آن را در کتاب «هگل و جامعه مدرن بیان گر وی» نامیده بود. این نه یک فلسفه، بلکه رهیافتی معنوی و نجات‌بخش است. بر اساس اخلاق اصالت هر موجودی استعدادهای منحصر به فرد خود را دارد که باید کشف کرده و به آن‌ها فعلیت بخشد. هر فرد هویت خاص خود را دارد که باید تعریف کند. خود این فرد می‌تواند امکانی وجودی از فضای آورد که در غیر این صورت، هستی فاقد آن می‌شود. اخلاق اصالت می‌گوید «آنچه که هستی و می‌خواهی باش». در این اخلاق خود مستولیت دارد. مسئولیتی که از ماهیت خود ناشی می‌شود. چون خود امری مقدر و معین نیست، بلکه چیزی است که باید از خلال فعالیت اصیل تعریف شده و تکون یابد.

اصالت را تیلور از فلسفه رمانیسم قرن هیجده آلمان و ام گرفته است که توسط افرادی همچون هردر و روسو شکل گرفت. این اخلاق در مقابل اخلاق نفع‌گرانه روشن‌گری می‌باشد. در این تئوری، اخلاق ندایی درونی تلقی می‌شود که درستی و نادرستی را به ما می‌گوید، لذا شخص باید همواره در اصالت کامل و در ارتباط بی‌شاینه با خود به سر بربرد. این اخلاق مرتعیت دین و طبیعت را نیز رد کرده و درون انسان را تنها مرتعیت خوب و بد می‌داند.

روسو توجه به نداو طبیعت درونی را بیان داشته و رستگاری اخلاقی را در ایجاد ارتباط با اعمال وجودی دانسته است. کار روسو در هردر بر جسته شد. به نظر هردر هر فرد یک نسخه اصیل بود دارد، لذا برای تحقق خویشتن باید از دیگران تقلید کرد، بلکه تنها با خود صادق بود و در برابر تحملات بیرونی مقاومت کرد. زندگی ما باید بر اساس خواسته‌های درونی مشکل گیرد نه خواسته‌های دیگران. صادق بودن با خود به معنای بیان خود واقعی است.

اصالت در مقام عمل منجر به خودشکوفایی و خودباروری می‌شود. بایان خود است که چیزی بالقوه به بالفعل بدل می‌شود. اصالت عبارت است از بیان و

شکوفایی تجربه‌های اصیل و درونی، درونی که بسیار غنی و پیچیده است. به همین خاطر است که هنر در رمانیسم اهمیت فوق العاده دارد. هنر بهترین روش برای بیان خود و بارور کردن آن است.

وجه معناداری تئوری اصالت به نظر هردر در تعیین هویت فردی و یافتن طریقه‌ای است که شخص را از دیگران متمایز می‌سازد، یعنی برای فرد برخی چیزها ارزشمندتر است و همین ارزش‌گذاری است که هویت ما را متمایز می‌کند و این در حالی است که در فرهنگ معاصر نوعی اعتقاد به نسبیت‌گرایی ارزشی وجود دارد که بر مبنای آن همه گزینه‌ها ارزش مساوی پیدا می‌کنند. اخلاق اصالت با تأکید بر یگانه و منحصر به فرد بودن شخصیت افراد، ضمن آنکه ارزش‌ها را در ساحت اجتماع همارز معرفی می‌کند و به نوعی برای پلورالیسم و تساهل و تسامح زمینه فراهم می‌سازد، ارزش‌ها را در سطح فرد متفاوت می‌داند. به این شکل که من مناسب با شخصیت فردی و محیط بیرونیم؛ امکان‌ها و قوه‌های خاصی فرا رویم است و لذا همه ارزش‌ها برای من مساوی نیستند و من باید دست به گزینش معنی دار بزنم، به این ترتیب، تئوری اصالت هم آزادی اجتماعی انسان‌ها را در پی گیری ارزش‌های مختلف تأمین می‌کند و هم معنی داری انتخاب‌ها و تبعاً زندگی را؛ دو امری که همچون دو گزینه متعارض و در عین حال لازم مدرنیته و فرهنگ معاصر از آن‌ها صحبت می‌شود.

یکی از نکات مهم این تئوری، تحول شگرفی بود که در منبع قوه تمیز حاصل شد، گمان می‌رفت منبعی که در تماس بودن با آن نوعی قدرت تمیز در آدمی ایجاد می‌کند، خدا یا خیر اعلاء است و برای اولین بار بود که در رمانیسم این منبع به درون آدمی بدل شد. منبعی که باید با آن در تماس باشیم، در عمق درون ماست. روسو اولین افرادی بود که این رخداد را بیان کرد. روسو همچنین مفهوم آزادی خودتیزی را تقریر کرد که بر اساس آن ما زمانی آزاد هستیم که بتوانیم تصمیم بگیریم که چه امور به ما مربوط است و در تصمیمات خود تحت تأثیر عوامل خارجی به خصوص انتظارات دیگران نباشیم. علی‌هذا، اعتقاد تیلور بر آن است که مدرنیته واجد

بنیاد اخلاقی قوی به نام اصالت است که قدرت رفع بحران اخلاقی رخ داده در فرهنگ معاصر را دارد. این بنیاد اخلاقی با پیدایش برخی تحولات اجتماعی از قبیل انقلاب صنعتی، گترش سوداگری و انتیک شدن جوامع، کمزنگ گشته و تضعیف شد. در فصول بعد بنیاد اخلاقی مزبور بیشتر تعیین خواهد شد.

فصل چهارم: افق‌های گریزنایپذیر

در چهارمین فصل کتاب، تیلور تحت عنوان افق‌های

وجه معناداری تئوری اصالت به نظر هر در در تعیین هویت فردی و یافتن طریقه‌ای است که شخص را از دیگران متمايز می‌سازد

زبان معنای وسیع آن است که نه تنها کلمات بلکه سایر شیوه‌های بیان، همچون هنر، عشق، ایما و اشاره و... را نیز شامل می‌شود. ماز خلال تعامل و تبادل با دیگران است که با زبان آشنا می‌شویم. تکون ذهن و هویت آدمی مسونولوژیکال^{۲۸} نیست. هویت زمینه‌ای است که در چهارچوب آن احساس‌ها، امیال، عقاید و تفسیه‌های ما معنی پیدا می‌کند. اگر برخی از اموری که من به آنها بیشترین ارزش را می‌دهم، تنها در ارتباط با معشوقم برای من میر می‌شود باید قبول کرد که او ذاتی هویت من است. این واقعیت محوری در فرهنگ روبه‌رو رشد اصالت شناسایی شده است. تیلور علاوه بر فردگرایی افرادی، ملزم آن نسبت‌گرایی معتقد را نیز رد می‌کند. وقتی می‌خواهیم آنچه که مارا تعریف می‌کند به فهمیم باید برخی معنای را که مهم هستند، به عنوان زمینه قبول کنیم. اشیا معنی و اهمیت خود را از ذهن اخذ نمی‌کنند. آن‌ها در قبال زمینه‌ای از معقولیت است که معنی پیدا می‌کنند که تیلور آن را افق می‌نامد. افق‌های گریزنایپذیر عنوان فصل چهارم در صدد بیان این مطلب است که ما به زمینه‌های عینی معقولیت برای معنی داری نیازمندیم. این ایده مستلزم آن است که اگر ما در صدد تعریف معنی دار خود هستیم، نمی‌توانیم افق‌هایی که اشیا در زمینه آن معنی می‌یابند، انکار کنیم. این انکار نوعی خودابطالی است که در تمدن سویژکتیویست‌ها رخ داده است. می‌توانیم وجود پیشینی افق معنی را نقی کنیم. نمی‌توان گفتۀ نسبت‌گراها را قبول کرد که گزینه‌های موجود در برابر هر تصمیمی، بالقوه ارزش مساوی دارند و این انتخاب است که به گزینه‌ها معنی می‌دهد.

به نظر تیلور ارزش اصالت بستگی به آن دارد که مستقل از اراده من امری ممتاز و معنوی وجود دارد که زندگی من شکل می‌دهد، افق‌ها پیشینی هستند همان‌طور که زان پل سارتر در درباره آزادی می‌گوید «چه بسا انتخابی بودن زندگی من مهم باشد، ولی اگر قبول نکنیم که برخی گزینه‌ها مهم ترند، ایده خود گزینش مبتذل گشته و از هم گستاخته می‌شود، ایده‌آل خودگزینی وجود اموری مهم را فراتر از خودگزینی مفروض می‌گیرد. اشکال خودمحور و خودشیفته، مبتذل و سطحی هستند، لکن

گریزنایپذیر ضمن بیان محاکومیت آدمی به امر معنی، دورنمایی از سرچشمه‌های اصالت را ترسیم می‌کند. به نظر او، اخلاق مدرن مبتنی بر تلقی عریانی از خود می‌باشد که از اهمیت ارزش‌های قوی برای هویت ما به کلی غلت کرده است. منظور تیلور از ارزش‌های قوی، ایده‌آل‌هایی است که حیات را برای ما ارزشمند می‌سازد. به اعتقاد او، فلسفه مدرن در صورتی که از اعتراف به اهمیت این ایده‌آل‌ها سر باز زند، در تعامل با مشکلات اخلاقی دچار خلط و اشتباه خواهد شد.

وظایف محوله به فرد مدرن دلهزه‌آور و ترس‌ناک است. آن متصمن و مستلزم پدیده‌ای است که تیلور آن را ذهنی سازی می‌نامد. آنچه که در خصوص آن قبل‌آمد (دوره پیشامدren) خارج از انسان و توسط نهادهای اجتماعی تصمیم گرفته می‌شد، اکنون به انتخاب خود فرد احاله شده است. اخلاق اصالت در صدد مجهر ساختن فرد مدرن برای پاسخ دادن به این قبیل سوالات است.

در این فصل تیلور می‌پرسد «ایا با کسی که به نسخه تحریف شده اصالت معتقد است و در نسبت‌گرایی و ذهنیت‌گرایی گرفتار است، می‌توان وارد گفت و گو شد؟» تیلور برای چنین شخصی دو سؤال طرح می‌کند:

۱. ایده‌آل حقیقی، مارا به چه فرا می‌خواند؟
۲. شرایط زندگی انسان برای تحقق چنین ایده‌آلی چیست؟ تیلور در پاسخ به سؤال دوم دیالوژیکال^{۲۹} بودن را خصوصیت بنیادین آدمی می‌داند. ما از طریق زبان‌ها است که می‌توانیم هویت خود را تعریف کنیم و مراد او از

فرد دیگر را نقد کند. حدود خودشکوفایی یک فرد باید حفاظت از فرصتی مساوی برای خودشکوفایی دیگران باشد. تیلور دو امر را شناسایی کرده است که به رسمیت شناختن را گریزنایدیر می‌کند؛ اولی فروپاشی سلسله مراتب اجتماعی و به تبع آن مفهوم شرافت^{۲۹} و جایگزینی مفهوم شان^{۳۰} می‌باشد. شان به نوعی مدلول دموکراتیک و مساوی طلبانه دارد. به عنوان مثال همه انسان‌ها باید خانم یا آقا خطاب شوند و دیگر دوران القابی مثل لرد، ارباب و... سپری شده است. ایده‌آل اصالت تأثیر

آن‌ها از تئوری اصالت ناشی نمی‌شوند، بلکه در تقابل با اصالت واقعی هستند.

تنها در صورتی می‌توانیم هسویتی معنی دار و غیرسطحی برای خود داشته باشیم که در دنیایمان تاریخ، مقتضیات طبیعت، لوازم همنوع، وظایف شهر وندی، دعوت خدا و یا چیز دیگری از این امور، به نحو قاطع موضوعیت داشته باشند.

اصالت مثل جنبه‌های دیگر فردگرایی مدرن، ما را به سوی نوعی زندگی مشغولیت پذیرتر سوق می‌دهد

جدی بر این فرآیند داشته است. به عنوان مثال، با هر در، ما به کشف شیوه اصیل و ذاتی بودن خودمان فراخوانده می‌شویم و اکنون هویت شخصی دیگر نمی‌تواند از جامعه نشأت گیرد و باید به طوری درونی خلق شود. این هویت از خلال گفت و گوی نیمه آشکار و نیمه درونی با دیگران فراهم می‌آید و لذا اهمیتی قاطع و نو به شناسایی دیگران داده شده است. شناسایی برابر صرفاً شیوه مناسب برای تأمین سلامت جامعه‌ای دموکراتیک نیست، بلکه بر اساس دیدگاه مدرن شایع، انکار آن می‌تواند مستکر را دچار اختلالات و نابهسامانی‌ها کند. ترسیم تصویری پست و خوارکننده از یک فرد می‌تواند به اندازه‌ای که درونی شده باشد، بر تصویرگر فشار آورد و او را دچار تحریف کند. نه فقط فنیسم معاصر، بلکه روابط نژادی و مباحث چندرهنگ‌گرایی با همین مقصد که انکار شناسایی می‌تواند به نوعی فشار بدل شود، نیرو گرفته‌اند. بنابراین، الف) در سطح اجتماعی اصل حیاتی انصاف است که مستلزم فرستاده‌های مساوی برای هر فرد است که می‌خواهد هویت خود را توسعه دهد.

ب) در حوزه‌آگاهی روابط عاشقانه شکل‌دهنده هویت، اهمیت حیاتی دارند.

در سایه ایده‌آل اصالت، داشتن روابط صرفاً ابزاری رفتاری احتمانه است. این ایده که فرد می‌تواند خودشکوفاییش را به این نحو بی‌گیری کند، تقریباً مشابه این است که گفته شود یکی می‌تواند بدون شناسایی افق معنایی و رای گزینش، چیزی را انتخاب کند که بطلان آن

فصل پنجم: نیاز به شناسایی

در فصل پنجم، تحت عنوان نیاز به شناسایی، یکی از وجوه اصالت به تفصیل مورد بحث قرار می‌گیرد. به اعتقاد تیلور شخصیت آدمی به روش دیالوژیکال شکل می‌گیرد. دیالوگ با دیگران فرع بر به رسمیت شناختن آن‌هاست، به رسمیت شناختن هم صرفاً احترام به دیگران نیست، بلکه نیاز حیاتی آدمیان است.

تاکنون تمام تلاش تیلور بر آن بود که نشان دهد برخی امور فراخود ضروری است. در ادامه این فصل وی دوباره به بیان دو برداشت از ایده‌آل اصالت می‌پردازد.

یکی از نقدهایی که متوجه فرهنگ معاصر اصالت است، آن است که فهمی صرفاً شخصی از خودشکوفایی را تحریک می‌کند و به این ترتیب انجمن‌ها و جمعیت‌های متعددی که فرد در آن‌ها وارد می‌شود، صرفاً حیشی ابزاری دارند و در سطح اجتماعی این امر با هرگونه تعهد اجتماعی متضاد است. بر اساس این فرهنگ رابطه نسبت به خودشکوفایی طرفین رابطه، در درجه دوم قرار دارد. در اصالت معاصر عمده تمرکز بر خود است و مارا از ارتباط با دیگران دور می‌کند.

ایده اصالت متنضمین برخی از مفاهیم اجتماعی است و گاه بیان می‌دارد که مردم چگونه باید در کنار هم زندگی کنند. اصالت، شکل تراشی‌بافته فردگرایی مدرن است. فلسفه‌های فردگرایی مهم، مدل اجتماعی نیز ارائه کرده‌اند. فردگرایی لایک تئوری جامعه به مثابه قرارداد را طرح نمود. شکل‌های متأخر فلسفه‌های فردگرایی مفاهیم برتری مردم ارتباط داشتند. در مفهوم حق جهانی هر کس باید حق داشته باشد که خودش باشد و آن مبنای نسبیت‌گرایی معقول است که هیچ کس حق ندارد ارزش‌های

ایده اصلت متنضم برحی از مفاهیم اجتماعی است و گاه

بیان می دارد که مردم چگونه باید در کنار هم زندگی کنند.

اصالت، شکل تراش یافته فردگرایی مدرن است

قبل‌گفته شد.

در پایان فصل پنجم تیلور مذکور می‌شود که نمی‌تواند ادعای کند که نتایجی محکم آورده است، ولی امیدوار است که گفته باشد، قلمروی استدلال عقلی عظیم‌تر از آن چیزی است که اغلب فرض می‌شود.

فصل هفتم: چالش ادامه دارد

در این فصل تیلور ضمن بیان مجده تفاوت تلقی خودش از ایده‌آل اصالت تلقی‌های دیگر می‌گوید، امروز از مواضع رایج، به خصوص بین منتقدانی همچون بلوم، بل و لش، این است که باید به هدف خود تحقق بخشیدن، به عنوان چیزی آلوهه و تباہ شده با خودمحوری به دیدشک و تردید نگریسته شود. این موضع به راحتی می‌تواند به محکومیت جامع فرهنگ اصالت منجر شود. از سوی دیگر افرادی وجود دارند که به این فرهنگ اعتقاد جدی دارند، کسانی که برای آن‌ها همه چیز آن طور که هست، کاملاً خوب است.

تصویر ارائه شده در این کتاب به هیچ کدام از نتایج فوق الذکر متنه نمی‌شود. موضع تیلور مستلزم سه امر است:

۱. ایده‌آل اصالت واقعاً ارزشمند است.

۲. می‌توان محتویات آن را به شکل عقلی اثبات کرد.

۳. این نوع استدلال می‌تواند موجد تفاوت در عمل شود. وی اظهار امیدواری می‌کند که در فصول قبلی مورد دوم را اثبات کرده باشد و یا حداقل نشان داده باشد که استدلال‌ها چگونه می‌توانند در این حوزه مارا متقاعد سازند.

در ادامه تیلور به طرح مسأله اول بازمی‌گردد. او در عین این که معتقد است مطالب جدیدی برای عرضه در این خصوص ندارد، آنچه راکه از منابع سابق‌الذکر اصالت برای او پدیدار می‌شود، بیان می‌کند. تیلور بر آن است که فرهنگ غرب با تشریح این ایده‌آل در طول دوران گذشته یکی از پتانسیل‌های مهم حیات ادمی را تعریف کرده است. اصالت مثل جنبه‌های دیگر فردگرایی مدرن، مارا به سوی نوعی زندگی مسئولیت‌پذیرتر سوق می‌دهد. اصالت به طور بالقوه به ما اجازه می‌دهد که زندگی کامل‌تر و متفاوت‌تری را تجربه کنیم، چراکه زندگی متفاوت‌تر، با خود ما مناسب‌تر است. اصالت در شکل اعلای خودشیوه غنی‌تری را در زندگی در اختیار ما می‌گذارد.

فصل ششم: لغزش به سمت سویژکتیویسم

تا این جا تیلور نگاهی به فرهنگ خودشیفتگی به عنوان نسخه تحریف شده ایده‌آل اصالت انداخت و آن را شیوع و دامنه نوعی جهان‌بینی دانست که خودشکوفایی را ارزش عمدۀ زندگی قرار داده و ملزمات اخلاقی خارجی یا تعهدات جدی بسیار اندکی در مقابل دیگران را به رسیدت می‌شandasد.

اشکال خودمحور ایده‌آل اصالت از دو لحاظ منحرف هستند:

۱. گرایش دارند که در خودشکوفایی به فرد محوریت داده و روابط آدمی را صرفاً ابزاری گردانند و به عبارت دیگر، آن را به اتیسم اجتماعی سوق دهند.

۲. گرایش دارند خودشکوفایی را صرفاً به عنوان خود دانسته و ملزماتی راکه ورای امیال و تکرارات مابوده و ناشی از تاریخ، سنت، جامعه، طبیعت یا خدا می‌شود، نادیده بگیرند. به عبارت دیگر، آن‌ها از یک انسان محوری افراطی حمایت می‌کنند.

در فرودن اخیر، فرهنگ والا به سوی نوعی نیهلیسم و نفی تمام افق‌های معنی حرکت کرده است که صد و پنجاه سال پیش ظهرور کرد. شخصیت اصلی این حرکت نیجه است. وجوده این سیر فکری را می‌توان در برخی از رشته‌های مدرنیسم نیز یافت و بین تویستندگانی همچون یاکوب دریداو یا میشل فوکوی دوم که اغلب ایام کنونی را پست‌مدرن می‌دانند نیز نمایان است.

این ایده که هر یک از ما یک شیوه انسان بودن اصلی داریم، مستلزم آن است که هر کدام از ما باید کشف کند که چیزی باید باشد، اما کشف مذکور با رجوع به مدل‌های فعلی و فرضیه‌ها ممکن نیست آن تنها با بیان آزادانه و تفصیلی مجدد مقدور است.

در این فصل، تیلور با تذکر این نکته که سویژکتیویسم

برخی از مخالفان اصالت، افرادی هستند که عموماً رویکردی علمی به جهان و انسان دارند. به نظر آن‌ها انسان باید با زبان علم شناخته شود

می‌بخشد. خودارجاعی صوری در فرهنگ ما غیرقابل اجتناب است. تیلور در ادامه این فصل برای شرح بیشتر تمیز صورت از محتوا مثال‌های را می‌آورد. او بر آن است که با سویژکتیویسم صوری، آزادی و بارده سویژکتیویسم، مادی معنی را تأمین کند وی اعتراف به اخلاق عینی را لازمه معنی می‌داند.

فصل نهم: قفس آهین

در این فصل تیلور از ملامت دوم مدرنیته، یعنی عقل ابزاری بحث می‌کند. در اینجا هم استراتژی تیلور همان رده موافقان و مخالفان افراطی عقل ابزاری و اتخاذ موضعی میانی است. عقلانیت ابزاری ناشی از تحولات وجود شناختی قرون جدید و اوج فردگرایی است که در آن همه چیز غیر از خود، تنها ابزار و مواد خامی جهت تحقق بخشیدن به امیال و آرزوهای من است. او می‌گوید، برخی عقل ابزاری را به خاطر این که روابط مارا با خود، طبیعت و دیگران مخدوش می‌کند، آن را نوعی انحطاط مطلق معرفی می‌کنند. ما به نوعی مبارزه پیوسته علیه طبیعت درونی و بروونی خود محکوم شده‌ایم. این شکایت و اعتراض به طور مکرر از دوره رمانتیسم تکرار شده است.

تیلور معتقد است مخالفان مدرنیته درخصوص قفس آهین و عقل ابزاری مبالغه می‌کنند. وی بر آن است که دیدگاه جامعه تکنولوژیک به عنوان سرنوشت آهین نمی‌تواند دوام آورد. آن بیش از حد ساده‌سازی می‌کند و امر اساسی را فراموش می‌کند. اول آن که رابطه تمدن تکنولوژیک و این هنجارها یک سویه نیست. این طور نیست که فقط سازمان‌ها فلسفه را رواج داده باشند. جهان‌بینی قبل از توسعه یافتن سازمان‌ها باید در جامعه اروپایی برای شروع نیرویی داشته باشد. جهان‌بینی‌ها انتیستی و توسعه یافتن سازمان‌ها باید در جامعه اروپایی برای شروع نیرویی داشته باشد. جهان‌بینی‌ها انتیستی و ابزارگرایانه قبل از انقلاب صنعتی حداقل بین افراد تحصیل کرده اروپای غربی و امریکا شروع به بسط و گسترش کرده بودند و در واقع این جامی توان بر اهمیت این زمینه‌سازی ایدئولوژیک برای جامعه کاپیتالیسم را

برخی از مخالفان اصالت، افرادی هستند که عموماً رویکردی علمی به جهان و انسان دارند. به نظر آن‌ها انسان باید با زبان علم شناخته شود، لذا سخن از خود تحقق بخشیدن یا اصالت برای آن‌ها مهم و آشفته به نظر می‌رسد. تیلور در ادامه می‌گوید، اگر بهترین به هیچ وجه نمی‌تواند به طور قطعی مبرهن گردد، پس انحطاط و سطحیت غیرقابل اجتناب است. جامعه آزاد آن جامعه‌ای است که همیشه محل چالش بین اشکال پست و الای ازادی باشد و هیچ کدام از دو طرف نمی‌تواند دیگری را لغو دانسته از میان بردارد، ولی مسیر می‌تواند استمرار داشته باشد. حداقل برای مدتی از طریق عمل اجتماعی، تحول سیاسی، قلب‌ها و مغزهای برندۀ اشکال، بهتر می‌توانند شکل بگیرند. بنابراین، موضع تیلور در تقابل و تضاد با موضع بدینانه افرادی چون بل و بلوم می‌باشد. ولی با موضع خوش‌بینانه‌ای از نوع آنچه که در دهۀ شصت رخ داد یا سیز سازی امریکا توسط چارلز ریچ،^{۳۱} تئوری‌هایی که خبر از ظهور فرهنگی خودجوش، رثوف، عاشق و مسئول در قبال محیط را می‌داد، موافق نیست. تلاش برای ترسیم راهی به سوی بلندی‌ها و مصون ماندن از گرایش‌های افراطی و تفریطی چیزی است که در فصول هشتم تا دهم تحقق خواهد یافت.

فصل هشتم: زبان‌های ظرفی تو
در جریان ایده‌آل اصالت نوعی تمرکز بر ذهن و سوزه شکل گرفته است، امور به طور عمده و به راههای مختلف بر ذهن متعرکز می‌شوند. اموری که تاکنون مبتنی بر واقعیت‌های خارجی همچون سنت و طبیعت بودند اکنون به انتخاب ما احاله شده‌اند. این جنبش و به تبع آن اصالت، دو جنبه صوری و مادی دارد. اصالت در مقام صورت و شکل، خودارجاع است. در صورت، همه به خود من سرمی گردد ولی در محتوانه، ما شکوفایی واقعی را تنها در اموری همچون خدا، آرمان سیاسی یا مراقبت از زمین و... که اهمیت آن‌ها مستقل از من و امیال من است، می‌توانیم بیابیم. خلط این دو نوع خودارجاعی فاجعه‌آمیز است. این خلط به بدترین اشکال سویژکتیویسم نیز مشروعیت

می شویم. آنچه می تواند این حس را تضعیف کند، عدم تمرکزگرایی قدرت است که توکویل هم به آن معتقد بود. بنابراین، در کل واگذاری قدرت یا تقسیم قدرت مشابه آنچه در یک سیستم فدرال وجود دارد، می تواند برای اعطای قدرت دموکراتیک مفید باشد.

پیش‌نوشت:

1. Charles Taylor, *Meaning, Morals and Modernity*, p.7
2. *Soft relativism*
3. بنیاد نظری سیاست در جوامع چند فرهنگی، حسینی بهشتی، علیرضا، نشر بقעה، تهران، ۱۳۸۰، ص ۱۵۸
4. Allan Bloom
5. Christopher Lasch
6. *The importance of Herder*: in: Tylor Charles, *Philosophical Arguments*, Harvard University Press, 1995, P 79.
7. گریستنسیالیسم و اخلاق، مری وارنونک، ترجمه مسعود علیا، نشر ققنوس، تهران، ۱۳۷۹، ص ۳۰
8. *The One*
9. گریستنسیالیسم و اخلاق، ص ۲۲
10. Ferrara
11. *Modernity and Authenticity*, Ferrara, Alessander, State University of New York, 1993.
12. *Naïve Universalism*
13. *Modernity and Authenticity*, p.149.
14. Lionel Trilling
15. *Sinverity and Authenticity*
16. *The Ethics of Authenticity*, p. 15.
17. *Disenchantment*
18. Max Weber
19. Tocqueville
20. Inarticulate Debate
21. Liberalism of Subjectivism
22. *The Cultural Contradictions of Capitalism*
23. Bell, Daniel
24. *The Culture Narcissism*
25. *The Minimal Self*
26. *The Sources of Authenticity*
27. *Dialogical*
28. *Monological*
29. Honour
30. Dignity
31. Charles Reichs *The Greening of America*

دید. تیلور بر جسته کردن عقلابزاری و نفس آهین را یک ساده‌سازی تلقی می‌کند، ولی انسان‌ها و جوامع آنها پیچیده‌تر از آن هستند که با هر گونه تئوری ساده بتوان آن را توضیح داد.

وی در جایی دیگر می‌گوید، من نمی‌خواهم درباره درجات آزادی مبالغه کنم، ولی آن صفر هم نیست. با این حال، خطر ابزارگرایی و عقلابزاری ما را تهدید می‌کند. به هر دو نحو سازمانی و ایدئولوژیک گرانجایه، امور زیادی به سوی اتمیم و ابرازگرایی حرکت می‌کنند. با این حال، ما هم می‌توانیم علیه آن مبارزه کنیم. یکی از راههای مبارزه آن است که برحی از زمینه‌های اخلاقی غنی‌تر را که تأکید مدرن بر عقلابزاری از آن نشأت گرفت احیا کنیم.

فصل دهم: علیه پراکنده‌سازی
در فصل قبل گفته شد که سازمانهای یک جامعه تکنولوژیک عقلابزاری را الزاماً بر ما تحمیل نمی‌کنند اگرچه ما را به آن سو سوق می‌دهند. داشتن این نکته هم لازم است که تلاش برای حذف این سازمان‌ها خیال بالاطی بیش نیست. چنان‌چه تلاش مارکسیسم برای براندازی بازار و قرار دادن عملکرد کلی اقتصاد تحت کنترل آگاهانه‌ما، به قول مارکس تولیدکنندگان به هم پیوسته، بی‌نتیجه ماند.

ولی از این رویداد نمی‌توان نتیجه گرفت که به طور کامل باید خود را در اختیار بازار آزاد قرار دهیم. محدود کردن سیستم‌های بازار پر هزینه است، اما محدود نکردنشان نیز مهلک خواهد بود.

در این فصل تیلور به طور عمده در خصوص سومین ملامت مدرنیته یعنی استبداد نرم سخن می‌گوید. «این جاست که به سومین ناهمجاري بازمی‌گردیم و این ناهمجاري مربوط است به هراس ابرازشده توپت توکویل مبنی بر این که برحی شرایط جامعه مدرن، اراده و تعاملی به کنترل دموکراتیک را تضعیف می‌کند. ترس از این که مردم خیلی راحت قرار گرفتن تحت یک حکومت بسیار تمامیت‌خواه و قیم‌ماب را بدیرند.»

خطری که وجود دارد خطر از هم پاشیدگی است که به معنی وجود گروهی از مردم است که به طور فزاینده کمتر و کمتر قادر به شکل دادن یک مقصود و هدف مشترک و به انجام رساندن آن هستند. از هم پاشیدگی زمانی رخ می‌دهد که مردم خود را بیش تر و بیش تر مجزا تلقی کنند و در پروژه‌ها و پیمانهای مشترک، خود را کمتر و کمتر وابسته به شهر و ندان دیگر بدانند.

تیلور در مقام حل، توصیه‌هایی را جهت تلطیف وضعیت جوامع و تقویت مشارکت مردم ارائه می‌کند. یکی از علل مهم حس فقدان قدرت این است که ما توسط دولت‌های بوروکراتیک مرکزی فرآگیر حکومت